

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVARMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a háziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt áron számít fel.

Vége az eksz-leksznek.

Megint elmúlt egy törvényen kívül álló időszak. Lehet adót szedni, lehet ujoncot állítani. Hogy eddig nem lehetett, valami nagy baj e miatt nem keletkezett, és hogy most már elmúlt az eksz-lekszn, nem izgat senkit ez a nagy örömhír.

Egy szóval nincs már meg az eksz-lekszn állapotnak az a jelentősége, melyet addig tulajdonítottunk neki, míg meg nem ismertük. A meg nem szavazott adóknak még az önkéntes befizetése is rettenetes bűn volt valamikor, a meg nem szavazott ujoncok előállítását pedig még a Fejérváry-kormány sem merte megpróbálni. Azt hittük, hogy ha nem fizetünk adót és nem állítunk katonákat, ez olyan megnyilatkozása lesz a mi közjogi hatalmunknak, melylyel szembeszállni más közjogi hatalomnak nem lehet. Most pedig, hogy már túl vagyunk az eksz-lekszeken, akadnak közjogászok és egyéb politikusok, akik azt hirdetik, hogy az adó és ujoncmegtadás joga semmit sem ér és levonják ebből azt a következtetést, hogy a nemzet jogát most érvényesíteni akartuk, de nem lehetett.

Ez a következtetés azonban nem igaz, mert a magyar parlament többsége sohasem tagadta meg az adót és az ujoncokat, az történt csupán, hogy a parlamenti többséget a kisebbség megakadályozta abban, hogy az adót és az ujoncjutalékot megajánlhassa. A parlamenti többség nem szavazhatott; de mindebből megállapítható, hogy: ha szavazhatott volna, nem tagadta volna meg ezeket az államfentartó szükségleteket.

Az igazi eksz-lekszn, melyet legyőzni csak nyílt abszolútizmussal lehet, az volna, ha a parlamenti többség tagadná meg a költségvetési és az ujoncmegajánlást. Ebben az esetben nem volna lehetséges az, hogy a nemzet jogos követelése valóra ne váljon.

Azok, akik a parlamenti kisebbség forradalmát olyan erejűnek vélték, mint amilyent csak a parlamenti többség akaratának lehet tulajdonítani, — most már beláthatják, hogy tévedtek és hogy ma már egyenesen rosszhiszeműség volna még tovább is megerősíteni azt a véleményt, mely még csak egy évvel ezelőtt is azt hirdette, hogy a mi alkotmányos rendünkben a királyi hatalom tulszárnyalja a nemzet hatalmát. Nem úgy van. Az utolsó legfőbb

hatalmi szó a magyar alkotmányban a nemzeté; de nem a parlamenti kisebbség akarata akkor is győzött, amikor a korona a nemzetől kért ítéletet. Igaz, hogy azoknak, akik nem engedték meg a parlamenti többség megnyilatkozását, utóbb a nemzet többséget adott; ugye ezek, mikor többségre jutottak, nem tagadták többé meg a költségvetést és az ujoncmegajánlást, hanem megszavazták, pedig ha megtagadták volna akkor kitűnt volna az, hogy az utolsó hatalmi szó nem a királyé, hanem a nemzeté.

Ha Magyarországon a parlamenti többség mondta volna ki azt, hogy: nem fizetünk adót, nem adunk katonákat és ennek nem lett volna az eredménye az, hogy amit a nemzet követel beteljesedjék; akkor igenis lehetne arról beszélni, hogy jogfeladás történt, de így, ahogy az események fejlődtek, az történt csupán, hogy a jogfentartás győzedelmeskedett az egész vonalon. A parlamenti kisebbség egy pillanatra sem tudta letörni a parlamenti többség akaratát. Megtudta akadályozni azt, hogy a többség kellő időben megnyilatkozhassék, de magát a többségi elvet, a többségi akaratot megtörnie nem lehetett.

TÁRCA.

Egy német író feljegyzései hazánkról a XII. században.

Írta: Derzsi Ödön főgimn. tanár.
(Folytatás és vége.)

Hadd lássuk most azt, hogy a középkor egyik legnagyobb krónikása miképen nyilatkozik őseinkről említett két művében.

Freisingeni Ottó is, mint általában a középkor krónikásai, mikor a nagy népvándorlás kezdetéről beszélnek, a hunokkal kapcsolatosan mindig megemlítik, hogy a keletről jövő „gens horribilis“, rettenetes nép előnyo-

mulását Európa akkori népei nem képesek feltartóztatni.

A nagy népvándorlást egy török tatár fajú nép, a hun kezdi meg. A hunokról Ottó püspök a „Cronica“ negyedik könyvének 16 ik és következő fejezeteiben tesz említést és azt mondja, hogy a hunok a magyarok elődei, ősei voltak.

Ugyanezen könyv 25 ik fejezetében azt olvassuk: Attila testvérét (Biedet, Biedet), Budát megölte, hogy ő egyedül uralkodhasson és miután a kelet római császárságot megálázta, a nyugat római ellen fordult Birodalmanak középpontja hazánkban (Panóniában) volt. Hatalmát csellel, ravaszsággal tartotta

fenn. Miután a birodalmától keletre, északra és délre fekvő országokat meghódította, a nyugati tartományok ellen megy.

Levélben arról értesíti Valentinianus római császárt, hogy nem ő ellene, hanem a gótok ellen akar harcolni; úgy szintén levélben értesíti a gótok királyát Theodorikot is, hogy ő a rómaiak ellen akar harcolni.

Attila családíságát és ravaszságát megértette az utolsó római patricius Aetius, aki Attila udvarában nevelkedett mint kezes. Attila most már nyíltan izent háborút a rómaiaknak. A háboruban egyik fél sem győzött, Attila visszavonult szekértáborába. Majd betört Jászországba, hogy a rómaiakat a saját földjükon támadja meg.

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“ t. kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerterületen eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájc). — Grenzach (Baden).

Ezeket az okulásokat azért szükséges itt feljegyezni, mert az eksz-leks megszűnésének napján új parlamenti munka kezdődik. Azt a négy esztendő, mely a régi és az új parlamenti munka közé ékelődött, azzal a nagy nemzeti tévedéssel töltöttük el, mintha lehetséges volna az, hogy egy parlamenti kisebbség, habár erőszakot alkalmaz is, legyőzhesse a parlamenti többség akaratát. Kiderült, hogy ez még akkor sem lehetséges, ha a kisebbségi akarat mellett az ország közhangulata felzárkózhat.

Miért?

Azért, mert a magyar parlamenti kisebbségek rendszerint azért kisebbségek, mert politikai programjukból hiányzik a kormányképeség feltételei. Így ha sikerül is nekik az, hogy többségre jussanak, saját programjukat megvalósítani nem tudják. Igéreteiket megszegni kénytelenek és csakhamar kiderül, hogy a hatalom birtokában és a felelősség érzetében ők is lehetetlennek, végrehajthatatlannak látják azt, aminek a megvalósítására vállalkoztak. Kiderül, hogy minden közjogi ellenzék, ha többségre jut, Magyarországban a hatvanhetes alkotmány alapjaira kénytelen elhelyezkedni, mert ennél tökéletesebb alapot teremteni nem lehet. Kiderül, hogy Deák Ferenc örökéletű munkájában a jogfentartás és a jogfolytonosság legszilárdabb fundamentumra van felépítve, melyet megrendíteni még olyan rendkívül eszkáztált időkben sem lehet, mint amelyeknek tegnap vetett végét a hat hónapos indemnitás.

P. L.

A polgári perrendtartás. Székely

Ferenc igazságügyminiszter a képviselőház keddi ülésén betérjesztette a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot. Az igazságügyminiszter a törvényjavaslat kidolgozásánál nem közvetlen elődjének, Günther Antalnak 1907. évi október 17-én előterjesztett javaslatát vette alapul, hanem Pócs Sándor volt igazságügyminiszternek 1902-ben benyújtott törvényjavaslatát, helyesebben annak az igazságügyi bizottság tárgyalásain módosított szövegét. A javaslat nemcsak az általános peres eljárás, hanem valamennyi különös eljárást is, nevezetesen a sommás visszahelyezési perek, a bányaugyek eljárást, a fizetési meghagyásos eljárást, a meghagyásos váltóeljárást, a bérleti viszonyok megszüntetése iránti eljárást, a házassági ügyekben, a születés törvényességének megtámadása iránti perekben, a gondnoksági ügyekben kövendő eljárást, a holtaknyilvántási, az okiratok megsemmisítése körüli eljárást, továbbá a közszégi és a választott bíróságot is magában foglalja. Eljárásokat egészen átalakítja és az írásbeliségnek megszüntetésével azt teljesen a szóbeliség és közvetlenség elveire fekteti. Az új javaslat, amely a külön kereskedelmi bíróságot megszünteti és így elejti a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéket is, a következő ténylegebb módosításokat teszi a Pócs-féle tervezeten:

A felsőbb bíróságok tehermentesítése érdekében és a legújabb esztendő gazdasági viszonyaira való tekintettel a javaslat a közszégi bíróság hatáskörébe eső ügyek értékhatárát 40 koronáról ötvenre, a felülvizsgálat alá nem kerülő ügyeket 400-ról 500-ra, a járásbírói hatáskörébe utalt pereseket pedig 2500-ról 3000 koronára.

Perenkívüli ügyekben a javaslat meg-

engedi az erre alkalmas jegyzőknél bírói hatáskörrel való fölrüházást.

A javaslat bizonyítási eljárása lényegében megegyezik a mai sommás eljárás szabályaival, de a szemle és a szakértői bizonyítás tüzetesebben van kiejtve.

Eszküdtbíróági és felsőbb bírósági tárgyalásokról az ügyvédjelölteket kizárja a javaslat amelynek több intézkedése van a kézbesítés gyorsasága és megbízhatósága érdekében.

A köztisztviselőket a javaslat fölmenti a tanuskodástól olyan ténykörményekről, amelyek közokirattal is bizonyíthatók.

Azok közé, akiket a törvény a rokonság címén fölment a tanuskodástól, a javaslat a testvéreket is fölveszi.

A képviselőház igazságügyi bizottságának javaslatával szemben és azokban az ügyekben, amelyeknek tárgya ötven koronánál nem nagyobb, minden fölbevezést kizár. Ez alól a szabály alól mégis kivételtnek a váltóügyek, a kereskedelmi természetű perek és az elvi jelentőségű döntésekre alkalmas ügyek.

A törvényszékek, mint felebbezési bíróságnak ítélte ellen 500 koronánál nem nagyobb számsztrátumu ügyekben a javaslat felülvizsgálatot nem enged meg.

A javaslat előadói tisztét a polgári perrendtartás megalkotója, Pócs Sándor volt igazságügyminiszter vállalja.

Székely Ferenc igazságügyminiszter így nyilatkozott a törvényjavaslatról:

A polgári perrendtartás reformjavaslata a helyes szóbeliség elvén alapszik. A modern újítások egész sorozatát tartalmazza. A bíróság hatáskörének kiterjesztését egyszerűsíti a perek gyors elintézését és olyan reformokat, amelyek ha megszavaztatnak, polgári perrendtartásunk bármely nyugati államával felveheti a versenyt.

A 28 ik fejezetben megemlékszik Attila haláláról a „ki midőn fényes lakodalmát ülte, lerészegedett s a legközelebbi éjjel, midőn ifjú felesége mellett hátra dülve feküdt, orra vére megindult s megfulladt; reggel övéi halva találták. Úgy gondolom — folytatja tovább — hogy Isten méltó büntetéssel sújtotta azt, aki mindig embertársai véret szomjuhozta, hogy saját vérebe fulladjon. Ez az Attila, aki a mint mondják, az emberiség megfélemlítésére született erre a világra, a világ réme volt; járásában büszke, . . . háboru szerető, mértéktelen, a higgadtságban mindenkit felülmúlt, kérelhetetlen, de szives, hűségében megbízható.”

Attila halálával a hun birodalom felbomlott, a leigázott népek fellázdáltak s a hunok egy részét leölték, egyrésze pedig kelet felé húzódott a mai Volga és Don folyók vidékére és ott beleolvadt a különböző, keletről nyugatra törő török-tatár népek közé.

A második török-tatár népről, az avarról, a melyet szintén a magyar nép testvérének tart, már csak röviden emlékszik meg az ötödik könyvben. Azt mondja róluk, hogy államalkotás tekintetében messze felülmúlták a hunokat.

A hatodik könyv 10-ik fejezetében már

a magyarokról beszél és azt mondja, hogy a „midőn Odo párisi gróf a normanok ellen harcolt, ugyanekkor jöttek ki a magyarok Scythiából s a pecenatóktól üzelve Pannoniába húzódtak és az itt talált avarokt leverték, rabszolgáikká tették. A magyarok ebben az időben olyan szörnyek és állatok voltak, akik nyers húst ettek és emberi vért ittak. Ha ez valakinek hihetetlennek látszik, hallgassa meg a pecenatókat, a kiket falonoknak is neveznek s akik azt mondják, hogy a mai napig is (1146 ig) nyers és piszkos ló- és kutyahussal élnek. A nyilazásban a legkiválóbbak s nyilakkal lovaikon hátrafordulva is ártnak. A birtoktól és frissektől abban különböznek, hogy ezek hajító dárdákkal, azok pedig nyilakkal ártnak.

A magyarok honfoglalásairól egy szóval sem tesz említést, míg ellenben a külföldön való kalandozásairól elég részletesen beszél. Bámulja azt, hogy ez a maroknyi magyar milyen bátor, harc kedvelő, milyen kíváncsi a hadakozási módjuk. Megemlíti azt, hogy Nyugat Európá csaknem minden országát feldúlták, míg a németek gátat nem vetettek kalandozásainak.

Sokkal részletesebben, de egy kissé elfogultan ír a magyar népről és Magyarországról a másik munkájában a „Gestra Friderici-

ben. Személyesen megfordult hazánkban a második keresztos hadjárat alkalmával. Megismerkedhetett tehát hazánk akkori politikai és társadalmi viszonyaival. Hazánkat a paradicsommal hasonlítja össze Szerinte a magyarok marcona kinézésűek, szemük beesettek, termétek kicsiny, viseletük vad, nyolvók pedig barbár. Ellenben elismeri és mintegy magasztalással beszél hazánk termékenységről. Vádolja a sorsot, csodálja az isteni türelmet, hogy ezt a paradicsomot emberi szörnyetegekkel népesítette be. Kiemeli azt, hogy a magyarok mielőtt valami nagyobb dologhoz fogvának, mint a görögök, gyakran és hosszasan tanácskoznak. Az országos dolgokat gondosan megvitatják. Csodálja a király hatalmát, az alattvalók fegyelmét, engedelmességét; kiemeli, hogy nemcsak a nyíl ellenszegülést, hanem még a titkos zúgolódást is büntetnek tekintik. A király akaratát mindenre kötelező törvény.

Hadd beszéljen írónk; szavai magyar fordításban így hangzanak: „Ez az ország erdőktől és hegyekkel van körülveve . . . régi időktől fogva Pannóniának nevezik: belsejében széles lapály terül el rohanó folyókkal és folyamokkal, melyek öntözik, erdővel, melyekben mindenféle vad található; kedves egy-

Minden valódi doboz 25 dróbt tartalmaz. Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világűrű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 dróbt tartalmaz. Minden tablettán rajta van e két szó

20-1

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

A termés.

(A m. kir. földművelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján.)

Az eddig tudomásunkra jutott próbacséplésekből, a melyek még nem általánosak s a melyekből még nem lehet a végleges eredményekre következtetni, bizonyos csökkenést lehet konstatálni és pedig éppen azokon a vidékeken, a hol az idén különösen nagyon szépen állottak a vetések. Kutatva e változás okát, annak magyarázatát csak abban találhatjuk, hogy ez év renkiülvű szeszélyes időjárása, a hőmérsékletnek folytonosan tapasztalt nagy változása, továbbá a tulajdoni viharos idő hozta létre az abnormitásokat. Ugyancsak az időjárás károsan szeszélyes volta magyarázza meg azon első pillanarra csodálatosnak látszó állapotot, hogy, az ország gazdagabb zúbatermésre hivatott jobban mivelte vidékein szenvedtek nagyobb károsodást a dus növényzetű vetések, holott a soványabb földek a rosszban művelt vetések atlagban kedvezőbb eredményeket nyújtottak.

Ugyancsak e körülménynek tulajdonítható, hogy közégszékenként a termés hozamában rendkívüli eltérések mutatkoznak. Akárhány helyen a termésátlagok olyan különbözők, hogy pl. a 8—10—12 mm. buza-átlagban szemben elég sűrűn előfordulnak a 6—7 mm. atlagok is. Ennek okai, hogy a jól művelt földek gazdagon fejlett vetései a viharos és esős időjárás folytán nem voltak képesek ellenállani s korán zöld állapotukban megdőltek, holott a soványabb földek buza-vetései legfejlebb a kalászek érési állapotában hajlottak meg, részben a mikor tehát már a szemképződés annyira nem lehetett befolyásolva, hogy a vetések megdőlés következtében szem-mennyiségre nézve, jelentékenyebben károsodhattak volna.

Habár az aratási munkálatok nagy részével a szeszélyes, viharos és esős időjárás dacára a legtöbb helyen kivéve a dombos és hegyi vidékeket, a hol az aratás folyamatban van még, elkészültek, még ezen munkálatok alatt is nagyon sok helyen károsodott a termés a keresztiek szétszórása, a kepék magkipergetése és beázása által, minek következtében a szem-mennyiség minőségileg sok helyen vesztett értékéből. Mindezek folytán családok híjjával sem vagyunk már és pedig éppen az Alföldön, nevezetesen Bács-Bodrog, Torontál, Csanád, Békés, Csong-

rád, Bihar és Temesmegyében, a hol a szem minőségileg is váratalanul, kedvezőtlenből fizet, mint a kiválónak ígérkező kilátások azt remélni engedték. Ezzel szemben azonban nem vagyunk híjjával a kellemes meglepetéseknek sem, ott tudniillik, a hol a váró reményeket fülzülülő eredmények megjavították, nemcsak a termésátlagot mennyiségileg, hanem még minőség tekintetében is úgy hogy végeredményben nézve az Alföld erős mértékű visszaesését a felvidék és a Királyhágón túli részek gabonaterméséhezama némileg ellensúlyozni képes volt.

A buza, rozs, és arpa részben ki nem elégitó eredményeivel szemben a zab egyes vidékeken csekély mértékben még javult. A hozzavetődés bejelentett és összeállított területi adatok alapján az ősziek és tavasziak területe növekedett, míg azonban az ősziekből alig történt kiszántás, a tavasziakból elég sokat lekasáltak takarmánynak sőt néhol a rosszabbat ki is szántották.

A gazdasági tudósítók legújabb termésbecslései e hó 25-éről az atlagos termés hozamot akkép mutatják ki országos atlagban és kat. holdankint: buza 8.63. mm., rozs és kétszeres 7.72. mm., arpa 6.87. mm., zab 6.24. mm.

Ezen bejelentett atlagok alapján tehát a remélhető összes termés így:

buza	—	—	—	52.98	millió	mm.
rozs és kétszeres	—	—	—	15.16	”	”
árpa	—	—	—	14.17	”	”
zab	—	—	—	12.06	”	”

A buza-termésre vonatkozólag a jelentészeket a részletes adatokat tartalmazza:

Az ország sik vidékein, valamint a dombvidékek nagy részén az őszi és tavaszi buza aratásával a szeszélyes, esős és viharos időjárás dacára teljesen elkészültek. A hordás bár a rossz idő sokszor akadályozta, többnyire szintén megtörtént. A próbacséplések folyamatban vannak, leginkább azonban csak az alföldi kisebb gazdaságokban és részben egyes uradalmakban. A próbacséplések mindazonáltal nagyon szorványosak még éppen az említett rendelkezlen időjárasi viszonyok hatása alatt. Az eredmények nagyon eltérők az ország legjobb vidékén; a családok számosak, viszont azonban olyan helyek is vannak, a hol teljesen a remények sőt vannak a remélnél is jobb atlagok, a melyek végeredményei az ideitermést országos atlagban mennyiségileg jó közepesnek minősítik. A szalmatermés országSZerte na-

gyobbára kielégítő, sőt igen jó. A buzával bevettelt valószínű terület 6,138,360 kat. hold, atlagos számításal várható kat. holdankint mintegy 8.63 métermázsza, azaz összesen mintegy 52.98 millió métermázsza. A mult évben termett 30.85 millió métermázsza.

Az országos termésátlaghoz vagyis kat. holdankint 8.63 métermázsza-hoz viszonyítva a vármegyéinkinti termésátlagokat, kitűnik hogy kat. holdankint 8.63 métermázsza és ezen felüli termés remélhető:

Bács	8.76 mm.	Esztergom	9.43 mm.
Nyitra	8.92 mm.	Pozsony	9.32 mm.
Trencsén	8.91 mm.	Baranya	8.72 mm.
Fejér	8.90 mm.	Somogy	8.83 mm.
Sopron	9.22 mm.	Tolna	9.04 mm.
Bács-Bodrog	8.83 mm.	Csongrád	8.90 mm.
Jásznygykun-Szolnok	8.81 mm.	Abauj-Torna	8.73 mm.
Bereg	8.82 mm.	Borsod	8.78 mm.
Békés	8.84 mm.	Szatmár	8.69 mm.
Ugocsa	8.89 mm.	Temes	8.85 mm.
Torontál	8.71 mm.	és Torda-Aranyos	8.65 mm.

összesen tehát 24 vármegyében. Kataszteri holdanként 8.00—8.63 mm. termés várható. Hont 8.25 Nógrád 8.42 Turóc 8.00, Győr 8.28, Komárom 8.14, Moson 8.57, Vas 8.09, Veszprém 8.54, Zala 8.48, Heves 8.41 Pest 8.30, Gömör 8.41, Sáros 8.09, Ung 8.37, Zemplén 8.08, Bihar 8.36, Hajdú 8.43, Szabolcs 8.57, Szilágy 8.19, Alsó-Fehér 8.36, Brassó 8.29. Háromszék 8.01, Kis-Kükülv 8.30, Nagy-kükülv 8.20, és Szeben 8.27 mm. összesen tehát 25 vármegyében.

Végül kataszteri holdanként 8.00 mm.-án aluli termés várható: Arva 6.00, Liptó 7.40, Zólyom 7.60, Szepes 6.49, Maramaros 7.42, Krassó-Szörényi 7.40, Beszterce-Naszód 7.59, Csik 7.21, Fogaras 7.65, Hunyad 7.83, Kolozs 7.63 Maros-Torda 7.78, Szolnok-Doboka 6.96 és Udvarhely 7.56, mm. összesen tehát 14 vármegyében.

A többi terményekről szóló jelentést ezekben foglaljuk össze:

Repe. A még néhol hátralékos cséplést most már mindenütt elvégzték. A termés eredménye úgy a répa-, mint a káposzta-repénél kielégítő volt és már jórésben értékesítve is lett.

Tengeri. A melegebbre fordult időjárás általban kedvezően befolyásolta a vetések további fejlődését, de helyenként a szárazság megakasztotta a növényzet általban igen kedvező fejlődési folyamatát. A korábbi ve-

részt felületének kellemessége által, másrészt pedig szántóföldjeinek termékenysége által, úgy, hogy hasonló Isten paradicsomához, vagy a fenséges Egyiptomhoz. Gyönyörűen fekszik, amint mondtam, de mivel népe barbár, kevés lenne a kőház és nincs más határ, mint a hegyek és erdők s a legnagyobb folyók mellette. Dálen, a hol a híres Sowa (Száva) a Dunába ömlik, Bulgáriával határos; nyugaton Maráviával és a németek keleti határterületével, délnyugaton Croatiával, Dalmatiával, Istriával vagy Karinthiával; északon Csehország, Lengyelország Ruthenia érinti; északkeleten a pecenatok és kumanok földje terül el, mely mindenféle vadban gazdag.

Mint hogy a barbárok gyakori beitéseit tűrik, nem csuda, ha nyelvre és szokásra műveletlenek és elszigetelt. Mert országuk először — a mint másutt részletesen elbeszéltek — a húnok zsákmánylásának állt nyitva, akik Jordanes (Kronikák) szerint gonosz emberektől és kéjhölgyektől származtak; másodsor az avarok pusztításának, akik nyers és romlott hussal táplálkoztak s végre a Seythiából ide vándorolt magyarok birtokába ment át.

A nevezett magyarok csunyak, szemek beesttek, termetre alacsonyok, nyelvből és szokásban barbárok és vadak, úgy, hogy vagy a sorsot kell vádolni, vagy az Isteni túrelmet

csodálni, hogy ezt a fenséges országot ilyen, nem mondom emberekkel, hanem emberi szörnyetegekkel népesítette be.

Csak egyben utánozzák a görögöket t. i. abban, hogy minden fontos ügyben hosszasan és behatálan tanácskoznak. Falvainkban és városaikban a házakat nádból, ritkán fából, még ritkábban kőből építik, a miért is nyáron és ősszel sátrakkban laknak.

Mikor a király udvarában összegyűlnek, az előkelőbbek székelt visznek magukkal s nem hanyagolják el az állam ügyeiről tanácsküzni és vitalküzni; télen ezt otthon végzik el. A fejedelemnek mindnyáján engedelmeknek, annyira, hogy nemcsak a nyílt ellenszegülést, hanem még a titkos zűgölődést is büntetnek tekintik. Innen van az, hogy az egész királyság 70 vagy több megyére oszlik, melynek jövedelméből két rész a kincstáré, egy rész pedig a megyeispáné (várispán). Ily nagy terjedelmű országban a királyt kivéve senki sem mert pénzt vezetni, avagy adót gyűjteni. Ha bárki a megyeispánok (várispánok) közül a király ellen a legcsekélyebb sértést övet el, habár igazságtalanul vádoltatik is a királyi udvarból kiküldött katona megfogja megkötözi és börtönbe viszi.

A fejedelem akarata mindenkire kötelező törvény. Ha az uralkodó hadat akar gyűjteni, mindnyáján egy seregűt egyesülnek

a legkisebb jeladásra. A várjobbágyok szükség esetén, tíz ember közül kilencet, vagy legalább nyolc közül hetet felfegyvereznek és minden szükséges kellekkel ellátnak; a többiek otthon maradnak földet művelni.

A király seregében külön válogatott csapat is van, mely az uralkodót mindenhová kíséri. Ezek olyan testőrök és hercegi nevet viselnek. Marcona kinézésűek és fegyverzetük ijesztő alakot kölcsönöz nekik.

A testőrök fiai bizonyos nevelésben részesülnek s ezen nevelés által sokat vesztenek atyáik vadságából.*

Bizony nem nagyon sikerült kép ez, de azért mégis van benne valami igazság. Elfogult a magyarsággal szemben, úgy szólva lesajnáló bennünket, de kiemeli kiválóságunkat is. A mi csodálkozással tölti előt, az az ország gazdasága, a király nagy hatalma. Elkeseredéssel említi azt, hogy a mig Németországban a császár hatalma oly kicsiny, hogy az előkelők fölött csak a velük hasonló ragúak itélkezhetnek, addig Magyarországon még csak védekeznie sem szabad a vádlottnak a király előtt.

Méltónak tartottam a középkor egyik legnagyobb kronikásának a rólunk mondott feljegyzéseit a szives olvasóval megismertetni. Sokat tanulhatunk belőle.

tések, a melyek általában igen nagy túlsúlyban vannak, a szárazságot minden hátrány nélkül tűrik erőteljesek, üde zöldek, magas szár és dús levélzettel. Cimerüket nemcsak kihajtották, de már el is virágoztak és a megtermékenyülés kedvező körülmények közt folyt le. A csövek nagy számmal és szép fejlődésű mutatkoznak és általában kedvező, sőt többfelé igen kedvező terméskültságnak vetik meg alapját.

Burgonya. A további fejlődés általában kielégítőnek mondható és az egészséges ültetések erőteljes, sűrű, üde-zöld lomboszatú bokrai szép terméssel biztatnak. Az ország számos vidékén azonban a peronoszpóra aggasztó mértékben lépett fel.

Kerti vetemények. A vetemények további gyarapodása többnyire kielégítő. A korai főzelék és zöldség jó termést adott és fogyasztás céljaira tömegesen piacra vitelik. Káposzta. A kiültetett és túlnyomóan jól megérett palánták jól fejlődnek, a terebélyes levéltet szépen borul és a korábbi fajták szép fejekdét képeztek, a melyek a fogyasztás céljára már piacra is vitetnek. Bab és egyéb hüvelyesek. Fejlődésük többnyire kielégítő, sárgulni és száradni kezd. A bab általában bőséges. Kender és len. A kendervetések további fejlődési folyamata zavartalanul halad előre. Komló. A növényzet további fejlődése általában kielégítően halad előre és csak a Királyhágón túl a kevésbé gondozott kertekben hagy kívánni valót. Dohány. A túlnyomóan jól megérett palánták további fejlődése általában kielégítően halad előre.

Cukorrépa és takarmányrépa. A vetések további fejlődése az esőben szűkölködő vidékek kivételével igen szépen halad előre.

Szőlő. A kezdetben bőven mutatkozó terméskültságot az aggasztóan elterjedt peronoszpóra, a lisztharmat és gyakori jégverés annyira leapasztotta, hogy az időszert már csak kevés helyen és ott várható jó termés, a hol permetezéssel és kénporozással megfelelően védekezni sikerült. A rohamosan elterjedt pernoszpóra az Alföld és Dunántúl szőlőinek nagyobb részében a levéltetet csak nem megsemmisítette és több helyütt a fűrtöket is megtámadta, sőt a vesszőkre is hatott, tehát a jövő termést is veszélyezteti. A védekezéssel megmentett kertekben a további fejlődés szépen halad előre, a dúsán mutatkozó fűrtök jól gyarapodnak és a bogyók mindinkább telnek. A mívelési munkálatok befejeztettek a legfeljebb a permetezés folyik még több helyen.

Gyümölcs. A korai gyümölcs termése gyengén sikerült. A késői, nevezetesen az alma, körte, dió és részben a szilva helyenkint jó termést ígérnek, de a gyakori vihar és jégeső, valamint a melegebbre fordult idő folytan beállott nagyobb hullás, ezt is tetemesen leapasztotta, úgy, hogy már csak kevés helyen számitanak valamire való gyümölcstermésre.

Ujdonságok.

Szentés, 1910. július 31.

Szomorú Mikeczek.

(hg) Ez a mi alföldünk a sohajtozások szülő szép hazája. Különösen a szentesi gazdamber híres arról, hogy tele van mindétig panaszszal a szája. Ha csik, az a baj. Ha a nap süt, az a tesz rossz. Neki ugyan nincs sohase sjóidő.

Egy derék, öreg gazdát ismerünk ebből a fajtából. S jellemző sohajtaiból egyet ide jegyzünk:

A miuap a »nagyakarék« ajtaja előtt fogtak el. Ezer pengőt »tett be« éppen. De az arca ekközben is olyan szomorú volt, hogy majd kicsordult a köny a két szeméből.

— Mi lesz belőlünk? — jajgatta félnék.

— A' lesz, hogy gyűl a vagyon — feleltük a kétégbeesetten marcangolt bét-

könyvet meglátva. — De hogy is ne gyűne! A mult hónapban volt a követválasztás. Jutott artéri dinnye föld is kigyelmeknek. Buzája is lett megint valamennyi. Az árpa és a zab is csak megfizet. Kukoricája, répája, többi takarmánya is elég szépen áll. Még csak a mákból is kijut vagy nyóc szákkal, mi úgy nézzük!...

— Mind ez igaz... Hanem mégis... mégis...

— Lány gyermeket szült tán kedves neje megint kigyelmeknek? Előre fél, hogy nem bírja azt majd már a főzőkanálhoz kapni, tehénfejésre befogni? Hogy e kisasszony majd egész nap csak kúnt az utcán sétál? A korszó, a promonádra jár? Osz-tendébe, Islibe s a többi Fűredre készül nyaralni? Vagy a fiúról jósolta meg a kiséri atyafiság, hogy iskolakerülőbb lészen az apjánál? Vagy egyéb igás lovai, ökrei betegek? Az asszony tyúkjai nem tojnak eleget? Vagy a káka tövén se költ már a ruca? Vagy nem kívánt még boldog Szent Istvánnapi ünnepeket a budapesti vő? Vagy mi a fene lelte hát még kendet? Hiszen a maga pénzével van tele ez az egész takaréki is...

— Semmi... semmi... Hanem mégis... mégis... Kutyszorítóban van az ilyen kisgazdamber mindig... Van... van... igaz az idén is egy kis váltó-pfz. Mindannyian, mégis... mégis... hely! csak — földi halandók vagyunk ma is, ma is...

— A rézgálic keverék. (rézkénpor) és egyéb a peronospora viticola ellen szolgáló védekező szer kedvezményes vasuti szállítással. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter az országszerte uralkodó peronospora veszedelmére való tekintettel — méltányolva a folyó év előre haladott idényben a peronospora elleni védekezés céljaira szolgáló szerek minél gyorsabb szállítását a folyó év augusztus végéig megengedte, hogy a magy. kir. államvasutak a pécs-barcsi vasút, valamint azon helyi érdekű vasutak vonalain, melyeknek díjszabására a rendelkezési jog a magy. kir. államvasutaknak át van engedve, utóbb nevezett vasut helyi árudíjszabásába felvett XXII. kivételes díjszabásba tartozó azon rézgálic keverék küldeményekre (és jelsül a rézkénporra is) melyek kizárólag a peronospora viticola (penészgomba) pusztítására szolgálnak, — a gyorsárként való szállítás a tetzés szerinti mennyiségben való feladás esetén a II. osztály díjtételei alkalmaztassanak és pedig azon különleges feltételek kikötése mellett, melyek az előbb említett XXII. kivételes díjszabás szerint a teherárként szállítandó ily küldeményekre nézve megállapítottak. Azonkívül a kereskedelmi miniszter a többi önálló igazgatású bíró közforgalmu hazai vasut igazgatóságának figyelmét is felhívta arra, hogy a szóbanforgó védekező szerek gyorsárként való szállítása elé akadályokat ne gördítsenek s általánosságban a peronospora ellen való védekezésre szolgáló szerek gyors és folytatólagos szállítására a legnagyobb gondot fordítsák.

— Mikor soroznak? Folyó hó 28-án alapították meg a vármegyeházán az ideai sorozóbizottság utazási és működési tervét, mely a mai napon érkezett be a magyar királyi honvédelmi miniszterhez. E szerint Szentésen augusztus 22, 23, 24 és 25. napjain; a csongrádi járás területén augusztus 16, 17, 19 és 22-ik napjain; a tiszántuli járásban szeptember

hó 2, 3, 5 és 6. napjain és végül a tiszántúli járás területén szeptember hó 12, 13, 14, 15, 16 és 17-ik napjain működik a sorozó bizottság. A sorozó bizottság polgári elnöke dr. Nagy Sándor vármegyei alispán, orvosa dr. Kiss Gábor vármegyei tiszti főorvos lesz.

— A hadsereg ellátására vonatkozó új rendelkezések. A hadügyminiszter a hadsereg 1910—11. évi termény- és anyagjárandósági szükséglete beszerzése és biztosítása végett a fenhatósága alá tartozó hadtesthadbizottságokhoz újabb rendeletet adott ki, mely az előző évi hasonló rendelettel szemben főleg a termelőknék a hadseregszállításban való közvetlen részvétele tekintetében több rendeleti változtatást foglal magában. Tekintettel arra, hogy az új rendelkezések oly terjedelműek, hogy teljes terjedelmükben nem közölhetjük, felhívjuk az érdeklődő gazdaközönség és a hadsereg ellátásával foglalkozó gazdasági egyesületek és szövetségek figyelmét arra, hogy az új rendelkezések az illetékes hadbizottságoknál megtekinthetők kivanatra azonban az O. M. G. E. is megküldi az új rendelkezések lényegesebb intézkedéseiről szóló másolatot az érdeklődőknek, ha ily célból annak üzemosztályhoz fordulnak.

— Fizessük az adót. Megszűnt az elex, vége a jó világnak, megindult az adóvégrehajtás, tehát fizessük az adót nehogy még végrehajtási költséget meg kamatot is kellesen fizetni a fertály után.

— Az ideai termés. A kiskundorozsmai szőlősgazdak, értesüléstünk szerint, már be is nyújtottak a kérvényt a pénzügyigazgatóság-hoz engedje el az ideai termés után járó adójukat. Kérelmüket azzal indokolják, hogy az idén a szőlőtermés, mint mi már megirtuk, a fagytól, peronoszpórától és vidiumtól teljes tökéletesen tönkrement.

— Az evangélikus egyház közgyűlése. A csanád—csongrádi agostai evangélikus egyházmegye július 29-én Szegeden tartja meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlést megelőzőleg július 28-án az egyházközség egyházmegyei népiszokolászéki ülést tart.

— A képviselőház munkarendje. A képviselőház mai ülésén letargyalta és megszavazta az unjoncjavaslatokat, azután megkezdi a romániai kereskedelmi szerződésről szóló javaslat tárgyalását. Mivel interpelláció is jelentkezett, a Haz a javaslatot ma el nem intézhete, de bizonyos, hogy holnap hamarosan végez vele és még hoinap letargyalja a népszámlálásról és a jegeltetés tilalomról szóló javaslatokat is úgy' hogy péntekre már csak az ősbahatvan millióh csönért szóló javaslat marad. Augusztus elsejére tehát minden sürgős ügygel készen lessz a képviselőház és a jövő hét első napjain a főrendiház is végez velük.

— Horváth Mihály szobrára Sátoraljaújváros 20 koronát küldött.

— Az előfogatok elhelyezése. A város-ház lebontása miatt az előfogatoknak és dízóltószereknek ki kell hurcolkodni a régi helyükről. Addig a míg az új város-ház felépül az előfogatok a Szeder-házban (a Sarkadi-féle ház) helyeztetnek el.

— Halálhírek. Talán senki sincs a városban a ki az öreg Danicsot nem ismerte volna. Meghalt az öreg s mi fájdalommal búcsuzunk tőle. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alólirottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel tudatják, a felejtethetlen jó férj, szerető édes apa, nagypapa és a legjobb rokonok: **D a n i c s** Kalmannak, folyó hó 27-én délután fél 9 órakor hosszas betegeskedés és a halotti szentségek ajátos felvételé után, életének 72-ik, boldog házasságának 50-ik évében történt gyászosan elhunytát. A megboldogult kedves halottunk földi maradványai folyó hó 29-én délután 5 órakor fognak, a róm. kath. egyház szertartásai szerint, a IV. ker. Szent Anna-útra 16. számú gyásházától, a kálvária temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engedélt szent miséldozat a folyó hó 30-án délelőtti fél 8 órakor fog, az egek urának bemutatattat. Legyen örökké áldott emlékeztel!

Ugyancsak örök álmra tért **P i t i** Pál szentesi öreg gazda, becsült alakja volt a társadalomnak. Szigorú vallásos ember volt. A szomorú esetről a családja a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Alólirottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a szerető jó férj, a jó édes apa, nagypapa, dédapá és a legjobb rokonok: **P i t i** Pálnak élete 78-ik, boldog házasságának 57-ik évében, hosszas szenvedés után, a halotti szentségek ajátos felvételével, folyó hó 27-én délután 2 órakor történt gyászosan elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 29-én délután fél 4 órakor fog az I. kerület Rákóczi-tér 11. számú gyásházától, a róm. kath. temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engedélt szent miséldozat a folyó hó 29-én délelőtti fél 8 órakor fog, az egek urának bemutatattatni. Áldás emlékére! Béke poraira!

— **A sakkverseny.** A szentesi Kőr sakkversenyére már eddig is többen jelentették be részvételüket. A rendezőség reméli, hogy ezen a saktornan mintegy 15 játékos fog mérkőzni. Nevezések augusztus 2-ig fogadtatnak el. A verseny augusztus 3-án délután hat órakor nyílik meg a Petőfi kerthelyiségében. Nevezések Németh Pál gyógyszerész úrnál jelentendők be a Vecseri gyógyszerárban. Legcélsezerűbb ezt levezérlőponon megtenni.

— **A nagyvölgypartról.** Sugják nekünk: A megszokott közönség sétált a nagyvölgy-partfelé tegnap este, úgy tizenkét óra körül. Mariska kisasszony, egy most felszabadult borbélysegéd karján haladt, a menet élén, mindaddig míg egyszerűen meg nem állt; váratlanul és haragosan vissza nem fordult. Már fordulás közben hangosan vádolta kisérőjét azzal, hogy vele szemben illetlenül viselkedett, sőt az esthomályban csókot is rabolt tőle. A borbélylegény, szintén tele torokkal, e felé kiáltott, vád tarthatatlanságát hangoztatta. Egyébként is a kisasszonyt ezidő szerint gazdátlan, illetőleg uratlan jószágának minősítve, vitatta a vele való tetszésszerű cselekedhetőségét. Majd melléállt barátai élén, támadást intézett az összes csoportosult, vele ellenkező nézetet ővő cigánylegények ellen. A legádázabb tusa keletkezett. Ember ember ellen. Ököl, bot, parupli borotva csillant meg rémséges csatáját közt. Csak a piruló kisasszony hűnbocsáját közből lépése eszközölte ki a fegyverszünetet. De a csatátér — állítólag — még ma is élénken őrzi a küzdelem emlékét. Lepattant nadrág-gombok, szakadt hőzentrágerék, kraváttik, mancseltik, cipőstruflik hevernek a legázolt fűszőnyegen. — Ha a nagyvölgypart csendes életeből kiszivárgott fentirt hír igaz, önkényl leszűrődik belőle az a tanulság, hogy ime, közkedvelt őjrátaink a bonus diligens paterfamilias gondosságával és éberségével kerülgetik a nagyvölgypart városvegi melázó ligeteit is.

— **Kirakat verseny.** A szentesi kereskedők között, ahogy halljuk, felöltött egy nagyobb szabású kirakatverseny rendezése.

— **Szeltman Lajos** vasúti vendéglőjében naponta friss halaszat kapható.

— **Terméskilátásaink.** A multkoriban is megirtuk már, hogy az ideai termés nemcsak a szomorú mikecek, de a vidamabb életnezetű gazdák is jóval kevesebbre becsülték, mint a földmivelségi minisztérium s ennek nyíltan kifejezést is adtak. A legleslytöbb a dologban az, hogy éppen az ország legjobb gabonatermő vidékein, melyek a termelt gabona döntő mennyiségét szolgáltatták, a Bácskában, a Duna Tisza-közén és a Bánátban a legszembeötölőbb, a legnagyobb romlás. Egyedül álló az ideai eset arra is, hogy ugyanazon határban fekvő földeken is kétféle a termés. S ez évben — ami még érdekesebb — a jól és mélyen megmészántott, kitünően megtrágyázott földeken, az úgynevezett uradalmi földeken, hasonlíthatatlanul rosszabb a termés, mint a kevésbé megmunkált, az úgynevezett paraszt-földeken. Ennek az lehet a magyarázata, hogy a jól munkált uradalmi földön, magasan és sűrűn kelt ki a vetés, így az esőben, szélben megdőlt a szár és odaveszett a termés, míg szeszélyes időjárás a parasztföld ritkább termése jobban elviselte.

* **Lenkei Zsigmond hirdető-irodája.** A magyar sajtó egy régi, ismert munkása, Lenkei Zsigmond ki évek hossza sora óta áll a sajtó szolgálatában, újságvállalatát hirdető osztályljal bővítette ki. Ismerve Lenkei tapasztalatait és szakértelmét, bizonyos, hogy munkássága e téren előnyére válik a magyar ipar és kereskedelemnek, melynek sok hasznos szolgálatot fog tenni eme új vállalat. Az új hirdetői iroda vidéki osztályát Klein Simon vezeti, ki hosszú ideig állott egy nagy fővárosi hirdetői iroda vidéki osztályának élén. Ezuton is kéri az új iroda mindazokat, kik a bel- és külföldön hirdetni szándékoznak, forduljanak hozzá bizalommal felvilágosításért. — Az új iroda címe: Budapest, VII. Rózsá-utca 8. sz. Telefon 176—09.

— **Népünnepély.** A szentesi Iparos ifjak Önk. Köre mint minden évben úgy most is nagy népünnepély, — fényes tűzijáték és táncmulatság keretében ünnepli meg augusztus 20-át, Szent István király napját — hogy ez minél inkább sikerüljön az előkészületek már folynak, azonban eltérések lesznek az eddigi szokásoktól, ugyanis az előző estén tartani szokott reklam tűzijáték elmarad még pedig azért mert itt megakartott költségek hozzá lesznek esatolva a 20-án este tartandó belépődíjas tűzijátékhoz hogy még szebbé tételék az amugy is minden évben dícséretet érdemlő szép tűzijátékestély. Az István király napján szokásos délelőtti felvonulások is elmaradnak, hogy több alkalom legyen a délutáni mulatság rendezéséhez az esti meghívós zártkörű táncmulatság pedig a Tóth József színházteremben lesz. Belépődíjak lesznek a népünnepélyre felnőtteknek 40 fill., gyermekeknek 20 fillér, ezzel az esti tűzi játék is megtekinthető a tűzijátékra belépődíj 20 fill., a színházteremben tartandó tánc mulatságra személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona.

— **Letartóztatott szélhámos.** A horgosi csendőrség pénteken délelőtti letartóztatott egy betörőt, aki Kovács Károlynak nevezte magát. Mivel személyazonosságát igazolni nem tudja, valószínű, hogy sok más

bűncselekmény is van a rovason, a csendőrség beszállította a szegedi ügyészséghez.

* **A gallérok és kézelők drágábbak lesznek.** Az osztrák gallér és kézelő gyárosok körlevében tudatják az osztrák-magyar detaile, hogy a gallérok és kézelők ára július 31 től drágább lesz. Oka ezen intézkedésnek abban keresendő, hogy a gyapott folytonosan drágul, de drágább lettek az előállítási költségek. Ismeretes ugyanis, hogy a fehér-ruha készítő a tavasszal, hetekig tartó bérharcot folytattak. Kiemelendő, hogy az osztrák-magyar fehérnemű gyártmányoknak eddig is a legalacsonyabb ára van, dacára, hogy minőség dolgban kitűnő és a jelenlegi árcmélés mindenesetre ezen nembebi összes árak árcmélkedését vonja maga után.

— **Fűszer és vegyeskereskedők figyelmebe.** Papírzsakokat és mindennemű papírost, írószereket, továbbá cukorkacsomagoló, felvágó és prima minőségű (hólyag) pergament papíros — gyári áron vásárolhatnak Szilágyi Dezsőnél a Petőfi-szálló épületében. Ugyanott, viszonteladóknak óriási választék van szentesi és különféle-művészeti kivitelű képes levelezőlapokban — igen olcsó áron.

A LEGMAKACSABB KÖHÖGÉS

egy a fiataloknál, mint öregéknél, valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan megenyhülnek a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

Által. Néhány kevés adag teljes megelégedésére fogja ezt Önnek is megbizonyítani.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

utólérhetetlen hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik és a Scott-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve s megemészthetővé tétetik.

A Scott-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszárban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik szeretett férjem, illetve jó atyánk Piti Pál végítzsátségtételen megjelentek s ezzel fájdalomkon enyhíteni igyekeztek ez úton is hálás köszönetünket fejezzük ki. Szentes, 1910. júl. 30.

A gyászoló család.

MUSEHONG BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYI VIZ

Bakterium-mentes

természetes ásványviz

ÜDIT-GYÖGYIT. ÜDIT-GYÖGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hu utos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva

Főlerakat: Ausländer Sándor cégnél. Szentes

Felolós szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

Szentes város polgármesterétől.

4511—1910. szám.

Hivatalos hirdetés.

Ertesitem a közönséget, hogy a Jurenák-ház lebontása folytán az eddig ott elhelyezve volt városi hivatalok a következő helyekre telepítették át:

A gazdasági tanácsnok, mérnök, városgazda és a vámfelügyelő a Vass Antal házába, Farkas Mihály utca 9 szám alá.

Az adóügyi tanácsnok, a végrehajtók és az adóügyi iktató-kiadó a túl a kurcai épületbe a volt közgyámi hivatalos helyiségbe, míg a közgyám dr. Nagy Sándor árvaszéki ülnök szobájába ment át.

A birtoknyilvántartó a túl a kurcai közgyűlési terembe.

Az anyakönyvi hivatal öv. Aradi Kálmán Horváth Gyula utca 25 számú házába.

Dr. Purjesz János ügyész Kossuth utcai saját házába.

Magyar József h. polgármester egyelőre Horváth Mihály utca 13 szám alatti saját házába.

Szentesen, 1910 évi július hó 2-án

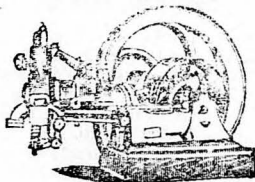
Dr. Mátéffy
polgármester.

3V3

Drezdai Motorgyár

részvénytársaság

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú

Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-MOTOROKAT és LOCOMOBILOKAT
— valamint szivógázmotorokat —

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet: 10—1

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

825—1910.

Hirdetés.

Szentes város tulajdonát képező azon szántóföldek melyek k haszonbérleti ideje 1910. évi szeptember hó 30 ával lejár, 1910. október 1-től 1916 szeptember 30-ig egymásután következő 6 évre a helyszínén tartandó nyilvános szóbeli árverésen újra haszonbérbe fog adatni és pedig a következő sorrendben:

1., a u g. 8 - á n d. e. 8 óraker a nagyhegyi szőlők melletti és szentlászlói földek;

2., a u g. 9 - é n d. e. 8 óraker Sáparsarki földek, d. u. 3 óraker homok bányá;

3., a u g. 10 - é n d. e. 8 óraker epreskerti, mentógát melletti, bánomháti temető melletti földek; d. u. 3 óraker bánomháti temető melletti és az alsócsürke járás szélében levő földek;

4., a u g. 12 - é n d. e. 8 óraker serházi földek, d. u. 3 óraker gogányi földek;

5., a u g. 13 á n d. e. 8 óraker sárga parti földek.

Az árverés alkalmával félelví haszonbéri összeg ovadékként az árverést vezető tanácsnok kezéhez készpénzben azonnal lefizetendő,

Részletes feltételek a gazdasági tanácsnoki kivatalban megtudhatók.

Szentes, 1910. július 10-én.

Kalpagos
gazd. tnok.

3V2

A világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb kútszivattyúja az

„Omega” lánckút

Mert rendkívül sok vizet ad,
Mert kis gyermek kezelheti,
Mert soha be nem fagy,
Mert soha nem romlik,
Mert mindenki felszerelheti és karban tarthatja.

3 évi jótállás.

Árlap ingyen. 10 - 1

MAGYAR LÁNCKUT VÁLLALAT
Farkas. J. Budapest, Felső-Erdősor 12.

A Nagybánya-Borpataki Jókai-forrás

ásványvizet.

mint kiváló gyógyvizet, nagyhírű klinikusok javasolják és alkalmazzák idült gyomor- és bélhurutnál, hurutos sárgaságnál, a légútiak hurutos megbetegedéseinél, epekövénél és cukros húgyúrnál, Gazdag lítium tartalmánál fogva gyógyító hatással bír a húgyutak hurutos bántalmánál, vesegyulladásnál, húgyfóvénynél, húgy és vesekövé. — Mint élvezeti víz, a Jókai-forrás paratlan üdítő, égvényes, fődés savanyu víz. — Jókai-forrás tisztán, borral vagy gyümölcs-szórppelel élvezve, minden ásványvizet felülmúl.

Egyedül eláruló Szentesen Eisler
Lajos kereskedő. 26—5

A hölgyek érzékeny arczböre

főleg kirándulásoknál és utazásoknál stb. a forró évadban izzadság kiválasa, por és rovarszurások által karosan befolyásoltatik. Mind ez esetekben az általános ismert Corsini-féle pipereszter

„EAU DE FLORENCE“

valóságos jótéreménynek bizonyult. Ha vele zsebkendőnket megnedvesítjük és arcunkat tisztítjuk, az idegek felfrissülnek, a bőr pedig sima és fehérre válik.

A szépség ápolása séta közben!

Egyszerű és radikális 5—1

Hazajövet után el ne feledjük Eau de Florence vel mosakodni.

Mindenütt kapható.

Schember C. és Fiai

cs. és kir. udvari hidmérleg- és gépgyár
Budapest, VI. ker., Váci-körút 59.

Ajánlja legjobb minőségű

egyensúly-, tizedes-, tolósúly stb.

rendszerű és mindenféle 5—2

gazdasági mérlegeit

Kimerítő árjegyzékkel készséggel szolgál.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étványt nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor.
Próbadoz 50 fill.
Fő- és szétküldési raktár:
» NADOR »
GYÓGYSZERTÁR.
 Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Farkas Eugénia, Metzger Ede, Török János, Várady L. ifj., Vecsery Miklós és Sajó György gyógyszertárakban. 26—1

Globin

a legjobb crême czipők

*tartós fénnyesítésére,
 a bőrneműeket
 puhítja és hosszú
 időre megővja.
 Minden útt kapható.*

Dr. Balázs Imre

ügyvéd irodáját Bárú Harucker-útca 4 sz. a. özv. Szatmáry Lajosné házában (csendőrlaktanya mellett) megnyitotta. 8—1

Tarpaulin gabona-zsákok.
 Nyüstös szövésű lenzsákok

Vitorla vászon zsákok.

Zsák zsinegek.

Kókusz kötél

kölcsön-zsákok.

9—1 Árusít továbbá.

Törköly pálinkát 1 literes pal. 84 kr.

Belföldi rumot 1 „ „ 90 kr.

Kovács Sándor kereskedése

Ugyanitt alkalmas fiú tanulóknak felvétetik.

Kölcsön zsákok.

Uj gabonás zsákok kölcsön kaphatók, valamint csépléshez kitűnő minőségű I. rendű Porosz Kőszén kapható

10—6 Sarkadi Nagy Ferenc kereskedőnél.

1--2

gimnáziumot végzett fiú tanulóknak és egy kifutó fiu fizetéssel felvétetik **Szilágyi Dezső** könyvkereskedésében, (Petőfi-szálló.)

Földeladás.

Az épülő mágocs—orosházi műút mentén 220 hold kitűnő minőségű földbirtok kedvező feltételekkel eladó. Bővebb értesítést ad **Dr. Ecseri Lajos** ügyvéd. 2—2

Dr. Reis Samu

házában a **kék csillag** üzlethelyiség, esetleg kétfelé osztva, bérbe adatik. Vekerlapi tanyaföldje és nagyhegyi szállóje eladó. 2—2

XXX-ik évfolyam. XXX-ik évfolyam.

Budapesti Hirlap

Főszerkesztő és lapulajdonos:
Rákosi Jenő
 Az ország legelterjedtebb és legtekintélyesebb

POLITIKAI NAPILAPJA.

Megjelenik naponta (hétfő kivételével) kora reggel.

Előfizetési ára: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2.40 kor. — Egyes példány ára 10 fill.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. sz.

Minden ember tudja ebből az országban, hogy a BUDAPESTI HIRLAP úgy politikai magatartás-ban, mint társadalmi, művészi, irodalmi és gazdasági törekvésében

A NEMZETI IRÁNYT

követi és csak egy célt ismer és ez az, hogy erős hittel és lankadatlan buzgalommal szolgálja

A MAGYAR NEMZETI ÉRDEKET.

Ezért terjedt el a BUDAPESTI HIRLAP oly nagy mértékben a magyar komoly hazafias körökben és ezért mindenki, a ki lelkében és törekvésében ugyanama vágyakat érzi, mint a Budapesti Hirlap emberei: a BUDAPESTI HIRLAPBÓL merít tudást és lelkesedést és a ki csak teheti, a BUDAPESTI HIRLAPOT járattja házához.

A BUDAPESTI HIRLAPOT haszonnal forgatja kezében a családó, az asszony és az ifjúság egyaránt.

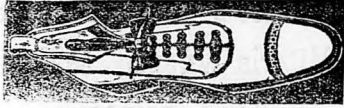
Közleményeit mindig a jó ízlés és a becsületes hazafiság diktálja, értesülései mindig kimerítőek és szavahihetők, tartalma válogatott és terjedelmes.

Minden magyar embernek a figyelmébe
 ajánljuk
a Budapesti Hirlapot.

MEGNYILT!

Tudatjuk a T. közönséggel, hogy úri, női divat és rövidárú üzletünket a (Harris-féle házban) a mai napon megnyitottuk.

„TURUL“

cipőgyár egyedüli elárúsítója.

tisztelettel:

Pollák testvérek

Övszerek:

Valódi francia és amerikai gyártmány!

Orvosilag ajánival Feltétlen bi tosi!

Övakodjunk súlyú utáni zátoktól.

GUMMI! Eredeti csomagolásban.

Árak:

12 drb. finom minőség	K	2-4
12 „ francia gyártm.	K	6-10
12 „ eredeti amerikai	K	10-12
Capot american (rövid)	K	4-6

Hálhólyag 12 drb. finom K. 6-10
„NÓN PLUS ULTRA“ K. 6-10

Mintagutjelvény célszerű összeállításban 12 drb. K. 5.—, 25 drb. K. 8.—.

Női övszer »Pesarium oclusivum K. 3-5
Sérülőtől valódi angol acélrugóval K. 7-10
Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus pelottával egy oldal K. 12.—, két oldal K. 24.—.

Suspensor (heretartó) darabja K. 1-240
Havibaj-kötő darabja K. 5-11

Háskötő darabja K. 7-24. Gummi görcsér harisnya darabja K. 3-12 Irrigator teljesen felszerelve drb. K. 5-9.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY“ Uj!
legmegbízhatóbb női övszer K. 15

Széküldés titoktartás mellett 20 kor. felül rendeléssel 20%, árkedvezmény Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. I. 1-13

KELETI J. gummiárúk és beteg-ápolási cikkek gyára.
Budapest, Koronaherceg-utca 17.

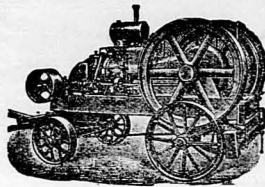
Kiadó üzlethelyiségek.

Házamban három üzlethelyiség kiadó. Bolti állványaim is vannak eladók.

Spitzer Adolf

9-7 Horvát Gyula utca 29.

Újnyűkök keresteteknek.

Újnyűkök keresteteknek.

EREDETI „CHRISTOPH“!

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és NYERSOLAJ-MOTOROK

ma az első helyen állanak.

A „CRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket 20-1

DÉNES B. motorspecialista cégtől.

BUDAPEST, V. LIPÓT-KÖRUT 15.

Brady-éle gyomorcsseppek

a Máriacelli Szűz Mária védjegyű elátva,

melyeket Máriacelli gyomorcsseppeknek nevez a nép, harmincz esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E csseppeknek utóéletlenül jó hatása van minden nemű gyomorrontás, gyomorfégés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, hányás, álmatlanság, vészegénység és sápkór ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg 1 K. 40 fill., kis üveg 80 fill. 6 üveg 5 K. 3 dupla üveget 4 K. 50 fill.ért frankó küld a készítő BRÁDY K. gyógyszerárban a „Magyar Királyhoz“ Wien. 1, Fleischmarkt 1., Depot 241.

20-1 Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli szűz Mária ábrázolja, a vörös színű csomagolására. Is az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata.

Kiadó lakás.

Dr. Szánthó Lajos Andrassy-útca 8 számú házával 3 szobából álló úri lakás melléképülettel kiadó. Ugyanott 3 tokos ajtó egyenként is eladó.

Eladó földbirtok.

Vörös Sándor kistökei 48 holdi tanyaöldje a rajta levő gazdasági épületekkel együtt kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet a helyszínen, esetleg Szentesen I. ker. Mecs Balog-utca 6. szám alatt a tulajdonossal.

3-3

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit Crème a fő-rangu hölgyeknek is kedvenc szépítőszere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit Crème utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindenemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan vegyülete két ítmény.

A bőr mindenemű tisztátalanságát, seplelt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arcból, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégegy 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszerárban és drogériában. B.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES-ELEMEN gyógyszer sz Aradon.

KAPHATO SZENTESEN:

Sámuel Béla, Ifj. Várady Lajos,

Metzger Károly Vecsery Miklós,

gyógyszertárakban.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

